

DR. MARCZINGÓS ÜGYVÉDI IRODA

Dr. Marczingós László
ügyvéd

Budapest Főváros Önkormányzata

Karácsony Gergely

főpolgármester

karacsony.gergely@budapest.hu

fopolgarmester@budapest.hu

Dr. Számadó Tamás

főjegyző

fojegyzo@budapest.hu

részére

Tisztelt Főpolgármester Úr, Főjegyző Úr!

Előzetesen utalni szeretnék arra, hogy Gyevi-Bíró Eszter felkereste Önt az elmúlt pénteken, és ismertette a Kolibri Színházat ért anomáliákat, egyben kérte segítségét és fellépését a törvényesség helyreállítása érdekében.

Engem a Kolibri Színház azon munkatársai kértek fel az ügy tárgyilagosa véleményezésére, akik nem fogadták a pályáztatási rendszer eredményét és a kormány jogellenes közbeavatkozását. Szeretném azt is előre bocsátani, hogy a közérdekért aggódó jogászként szólok fel, nem valamely szervezet jogi képviselőjeként.

Pénteken volt szerencsém telefonon beszélni főjegyző úrral, aki kérte, foglaljam röviden írásba a felmerült aggályokat, így ennek eleget téve kérem közbeavatkozását.

~ ~ ~

A színházat a Kolibri Gyermekek- és Ifjúsági Színház Közhasznú Nonprofit Kft. (1061 Budapest, Jókai tér 10., Cg.01-09-963641, adószám: 23395778-2-42) működteti. A társaság egyedüli tulajdonosa Budapest Főváros Önkormányzata. A társaság ügyvezetője Novák János Bulcsú ügyvezető.

Budapest Főváros Önkormányzata és az általa tulajdonolt Kft un. fenntartói megállapodást kötöttek 2012. október 26-án. A szerződés célja az, hogy az önkormányzati törvényben nevesített kulturális szolgáltatást a társaság lássa el. Az önkormányzat a

---

Iroda: 8272 Tagyon, Muskátli u.3.

Telefon/fax: 06(30)500-4662

E-mail: office@drmarcingos.hu

www.drmarcingos.hu

feladat ellátásához megteremtette az anyagi, tárgyi feltételeket. A szerződést a felek folyamatosan módosították, igazították a felmerült igényekhez.

Ezen okiratokból derült ki, hogy a Főváros és a kormányzat megállapodott egy jogilag nehezen értelmezhető közös „működtetésben”. Ennek hatálya 2024.12.31-ig állt fenn, melyet tudomásommal meghosszabbítottak 2025. márciusig. A tulajdonosi jogokat továbbra is a Főváros gyakorolja. Az okirat rögzítette, hogy a kormányzattal kötött „Közös Működtetési Megállapodás” alapján az Emtv.16.§ (9) bekezdése értelmében a színház vezető állású munkavállalója feletti munkáltatói jogokat az illetéket Miniszter gyakorolja.

A sajtóban is nagy hangot kapott „pályáztatás” célja a Főváros tulajdonában álló Kft ügyvezető igazgatói tisztségére vonatkozó státusz betöltésére legalkalmasabb személy volt.

A Kft ügyvezetője a gazdasági társaság alapítójának kizárólagos hatáskörébe tartozóan felel. Ennek ellentmondani látszik, hogy a társaság vezető tisztviselő munkaviszonyban áll a Kft-vel, azonban a munkáltatói jogokat nem a társaság alapítója, hanem a társasággal semmi kapcsolatban álló miniszter gyakorolja, ami egy jogi nonszensz. Pláne azért, mert a Kft alapító okirata kifejezetten arról rendelkezik, hogy a társaság legfőbb szerve gyakorolja az ügyvezető feletti (munkáltatói) jogkört. Ennél fogva aggályos, hogy a társaság alapító okirata nincsen összhangban a Főváros és a kormány közötti megállapodással. Azonban azt nem kell túlzottan magyarázni, hogy a Ptk. gazdasági társaságokra vonatkozó törvényi rendelkezéseit sem Korm.rendelet, sem Korm.határozat nem írhatja fel, és a felek sem állapodhatnak meg olyan eltérésről, melyet a Ptk. nem enged meg. Ráadásul csak az ismerhető meg, hogy a végrehajtó hatalom beavatkozott egy gazdasági társaság jogi szuverenitásába és elvonta a társaság legfőbb szervének jogkörét, melyhez törvényt kellett volna módosítani, vagy a Kft tulajdonosi körében kellett volna változásokat előidézni.

Mivel így a Kft törvényes működése erősen megkérdőjelezhető, nem is kellene felhívnom a Főváros figyelmét arra, hogy a törvényes működés helyreállítása soron kívül kezelendő probléma. És e körben a jogi felelősség első körben Főjegyző urat terheli.

~ ~ ~

A pályázati felhívást az Emtv. (2008. évi XCIX. tv.) és a 155/2017. (VI.15.) Korm.rendelet alapján írta ki a Kulturális és Innovációs Minisztérium.

Jogszabályi háttér:

1148/2020. (IV. 10.) Korm. határozat

egyes, Budapest Főváros Önkormányzata fenntartásában lévő színházak közös működtetéséről

A Kormány az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: Emtv.) 16. § (4) bekezdésére hivatkozással szól bele a Kolibri Kft működésébe.

Ez annyit tesz: „Ha az önkormányzat az önkormányzati fenntartású színház részére a működéséhez szükséges forrásokat teljeskörűen nem biztosítja, az önkormányzat a

Kormányhoz közös működtetésre vonatkozó kérelmet terjeszthet elő a Kormány által rendeletben meghatározott időpontig.”

155/2017. (VI. 15.) Korm. rendelet

az előadó-művészeti szervezet vezetőjének választására irányuló pályázati eljárásról és a munkakör betöltésének szabályairól

1. § E rendelet hatálya az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. törvény (a továbbiakban: Emtv.) alapján nyilvántartásba vett, költségvetési szervként működő vagy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálya alá tartozó, állami vagy önkormányzati irányítási, felügyeleti vagy tulajdonosi joggyakorlóval rendelkező előadó-művészeti szervezetnél a munkáltató vezetőjének (a továbbiakban: vezető) megválasztására irányuló pályázati eljárásra, valamint a munkakör betöltésének szabályaira terjed ki.

2. § (1) A vezető megválasztására irányuló pályázatot a munkáltatói jogkör gyakorlója írja ki, és köteles a pályázati felhívást a kultúráért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) által vezetett minisztérium honlapján közzétenni. A közzététel napjának a minisztérium honlapján való megjelenést kell tekinteni.

Mivel a kormánynak és a miniszternek nincsen hatásköre a Kft ügyvezetését érintő kérdésekben bármilyen döntésre, így a fenti jogi normák és a miniszter intézkedései nem válthatják ki hatályukat.

Hiába nyilatkozott az illetékes miniszter, hogy „megállította Brüsszelt”, döntése alapján a Kft alapító okiratát lehetetlen módosítani és a cégjegyzékben átvezetni az ügyvezetői tisztséget érintő változást, hiszen az alapítónak de facto és de jure nem volt ilyen irányú döntése. A Fővárosi Törvényszék Cégbírósága így köteles törvényességi eljárás lefolytatása iránt intézkedni, de az ügyészségnek is kötelessége fellépni.

~ ~ ~

Az ügy aggályosságát súlyosbítja az a körülmény, hogy más színházak is érintettek e jogi anomáliában. Vegyük példaként először a Vígszínházat és a Bábszínházat:

A Vígszínház Nonprofit Kft (Cg.01-09-963645) alapítója Budapest Főváros Önkormányzata. Az alapító okirat 7.2.1. i) pontja szerint az ügyvezető megválasztásának jogköre az alapító kizárólagos hatásköre.

A Budapest Bábszínház Közhasznú Nonprofit Kft (Cg.01-09-963653) alapítója szintúgy a Főváros. A szervezeti anomáliák megegyeznek.

Nézzük meg, az állami pénzek milyen jogviszony keretén belül jelennek meg pl. a Kolibri gazdasági tevékenységében:

A 2023. évi kiegészítő melléklet 29. oldala nyújt ehhez támogatást, hiszen ott feltüntetésre került, hogy az EMMI és a KIM mekkora támogatást nyújtott a működéshez. Ennek jogcíme (egyéb bevétel) nem ad támpontot a magánjogi jogcím beazonosításhoz.

Az **1 286 318 eFt rövid lejáratú kötelezettség** az előadó-művészeti szervezetek többlettámogatási programjának, a 2019. évi, illetve 2022. évi, illetve 2023. évi működésre kapott támogatás keretében az EMMI-től és/vagy KIM-től, illetve pályázati programok keretében az EMMI-től **kapott támogatás összege**, amelyet 100%-ban támogatási előlegként, utólagos elszámolási kötelezettség mellett folyósítottak. A támogatások egy részének az elszámolása a mérlegkészítés időpontjáig elkészült, de annak elfogadása még nem történt meg.

A 2023. évi mérleg adataiból kiderült, hogy az értékesítés nettó árbevétele 216.556e Ft volt. Egyéb bevételként 668.935e Ft jegyzett. Az üzleti tevékenység eredménye 26.416e Ft veszteséget mutatott.

A társaság saját tőkéje 133.314e Ft, eredménytartalékja 146.309e Ft, míg rövid lejáratú kötelezettsége 1.318.316e Ft.

A fenti adatok alappal vetik fel a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát.

*A Kúria joggyakorlata alapján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós tartozásait **likvid vagyon hiányában nem képes kifizetni** (objektív feltétel) és erről a vezető tisztségviselő tudomást szerzett, vagy gondos eljárás esetén tudomást kellett volna szereznie (szubjektív feltétel). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet megállapíthatóságához szükséges objektív feltétel akkor következik be, amikor az adós esedékes tartozásainak összege meghaladja a társaság likvid vagy likviddó tehető vagyonát és ezt a helyzetet a tartozások átütetemesítésével, esetleg reálisan visszafizethető kölcsön felvételével vagy más módon nem hárították el. Önmagában az a körülmény, hogy az adós könyv szerinti vagyona meghaladja esedékes tartozásait, nem bizonyítja azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem állna fenn. Nem áll fenn a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor, ha a tartozás kifizetésére annak esedékességekor az adós képes, de fizetési kötelezettségének egyéb okból nem tesz eleget.*

Fentiek alapján a társaság – és vélelmezhetően a többi társaság – működése komoly jogi aggályokat vet fel, melyek a kormányzat azon intézkedéseire vezethetőek vissza, melyek kapcsán a Fővárosi Önkormányzatot az okozati lánc megszakításának kötelezettsége terhelte.

Mivel az un. „közös működtetés” jogi körülménye jogilag nem tűnnek megfelelően, felkérem Főpolgármester urat és Főjegyző urat, hogy soron kívül tegyenek meg minden szükséges intézkedést.

~ ~ ~

A színház kulturális tevékenysége kapcsán jelentkező aggályok, melyek bizonyos értelemben még komolyabban jelentkeznek a Főváros életében, ugyanis úgy tűnik, Főpolgármester úr uniós jogot sért a színházakat ért kormányzati agresszió kapcsán:

Nézzük meg az alkalmazandó jogszabályokat, jogi aktusokat:

A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló 2005-ös UNESCO-egyezmény 2025-ben 20. éves lesz.

[A 2006/515/EK határozat a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezmény megkötéséről](#)

Az egyezmény célja a nemzeti szakpolitikák és intézkedések támogatása az alábbiak útján:

- ❖ a **kultúra tényeken alapuló**, átlátható és részvételi alapú irányítási rendszerének megteremtése;
- ❖ a kulturális javak és szolgáltatások áramlásának, valamint a művészek és a **kulturális szakemberek mobilitásának támogatása**;
- ❖ a kultúrát stratégiaileg integráló fenntartható fejlesztési politikák és nemzetközi támogatási programok előmozdítása;
- ❖ a **művészi szabadság, valamint a művészek szociális és gazdasági jogainak előmozdítása**.

A TANÁCS HATÁROZATA

(2006. május 18.)

a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény megkötéséről (2006/515/EK)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 133., 151., 181. és 181a. cikkére, összefüggésben a 300. cikk (2) bekezdése első albekezdésének második mondatával és a 300. cikk (3) bekezdésének első albekezdésével, tekintettel a Bizottság javaslatára, tekintettel az Európai Parlament véleményére, mivel:

- (1) A Tanács 2004 novemberében felhatalmazta a Bizottságot, hogy a Közösség nevében részt vegyen az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetével (UNESCO) a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló egyezmény (a továbbiakban: az UNESCO-egyezmény) tárgyában folytatott tárgyalásokon. A tárgyalásokon a Bizottság, valamint a tagállamok vettek részt.
- (2) Az UNESCO általános konferenciája 2005. október 20-án, Párizsban elfogadta az UNESCO-egyezményt.
- (3) Az UNESCO-egyezmény megfelelő és hatékony pilléreként szolgál a kulturális sokszínűség és a kulturális cserék előmozdításában, amelynek a Közösség – ahogy azt a Szerződés 151. cikkének (4) bekezdése tükrözi – és tagállamai egyaránt nagy fontosságot tulajdonítanak. Hozzájárul a kölcsönös tisztelethez és a kultúrák közötti megértéshez az egész világon.
- (4) Az UNESCO-egyezményt a lehető leghamarabb jóvá kell hagyni.

- (5) Mind a Közösség, mind tagállamai hatáskörrel rendelkeznek az UNESCO-egyezmény hatálya alá tartozó területeken. Ezért kívánatos, hogy a Közösség és tagállamai szerződő felekké váljanak annak érdekében, hogy a megosztott hatáskörű területeken összehangoltan, közösen teljesítsék az UNESCO-egyezmény meghatározott kötelezettségeket, és gyakorolják a rájuk ruházott jogokat,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk

- (1) A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény a Közösség nevében jóváhagyásra kerül.

Alapjogi CHARTA

Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, miközben tiszteletben tartja az **európai népek kultúrájának és hagyományainak sokféleségét**, a tagállamok nemzeti identitását és központi, regionális és helyi közhatalmi szervezetét; a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés előmozdítására törekszik és biztosítja a személyek, a szolgáltatások, az áruk és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

22. cikk

A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség

Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) [167.](#) cikke határozza meg az [Európai Unió](#) (EU) kultúra területén betöltött szerepét. E területen az EUMSZ [6.](#) cikkében meghatározottak szerint az EU a tagállamok intézkedéseinek támogatását, koordinálását és kiegészítését célozza.

„Ösztönzést merítve Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből” az uniós kulturális politika célkitűzései, hogy tiszteletben tartsa saját kulturális és nyelvi sokféleségét, továbbá biztosítsa Európa kulturális örökségének megőrzését és további gyarapítását (az Európai Unióról szóló szerződés [3.](#) cikke). Az Unió abban is segíthet a kulturális és kreatív ágazatoknak, hogy válság esetén helyreálljanak, és támogathatja rezilienciájukat annak érdekében, hogy a jövőben fenntarthatóbbak legyenek.

167. cikk

(az EKSz. korábbi 151. cikke)

- (1) Az Unió hozzájárul a **tagállamok kultúrájának virágzásához**, tiszteletben tartva nemzeti és regionális sokszínűségüket, ugyanakkor előtérbe helyezve a közös kulturális örökséget.

(2) Az **Unió fellépésének célja** a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása és szükség esetén tevékenységük támogatása és kiegészítése a következő területeken:

- az európai népek kultúrája és történelme ismeretének és terjesztésének javítása;
- az európai jelentőségű kulturális örökség megőrzése és védelme;
- nem kereskedelmi jellegű kulturális cserék;
- művészeti és irodalmi alkotás, beleértve az audiovizuális szektort is.

Uniós ifjúsági stratégia

Az EU ifjúsági stratégiája a 2019–2027 közötti időszakra szóló uniós ifjúságpolitikai együttműködés kerete, amely a [2018. november 26-i tanácsi állásfoglaláson](#) alapul. Az uniós ifjúsági együttműködésnek a lehető legjobban ki kell használnia az ifjúságpolitikában rejlő lehetőségeket. Az uniós ifjúsági stratégia ösztönzi a fiatalok részvételét a demokratikus életben, ezenkívül segíti a fiatalok társadalmi és állampolgári szerepvállalását, célja pedig biztosítani, hogy minden fiatal rendelkezzen a megfelelő forrásokkal a társadalom életében való részvételhez.

11 európai ifjúsági cél

Az EU ifjúsági stratégiája három fő cselekvési területre összpontosít, melyeket a következő három szó jelöl: [Bevonni](#), [Összekapcsolni](#), [Felhatalmazni](#), eközben pedig szem előtt tartja az egyes ágazatok közötti koherenciát. A 2017–2018-as párbeszéd során, amelyben Európa minden tájáról származó fiatalok részt vettek, [11 európai ifjúsági célt](#) dolgoztak ki. Ezek a célok olyan szektorközi területeket azonosítanak, amelyek hatással vannak a fiatalok életére, valamint rávilágítanak a kihívásokra. Az uniós ifjúsági stratégiának hozzá kell járulnia e jövőkép megvalósításához a fiatalok számára.

Az EU Ifjúsági Stratégiája számos eszközre épül, ideértve például a következőket: [az egymástól való tanulásra irányuló tevékenységek](#), [a jövőbeli nemzeti tevékenységek tervezői](#), [uniós ifjúsági párbeszéd](#), [uniós ifjúsági stratégiai platform](#) és [kutatási eredményeken alapuló eszközök](#). Az [uniós ifjúságügyi koordinátor](#) az Európai Bizottság kapcsolattartója és látható referenciapontja a fiatalok számára.

A 2019 előtti ifjúságpolitikai együttműködésről további információk találhatóak az [archívumban](#), beleértve az ifjúságpolitika területén 2010 és 2018 között elfogadott [tanácsi következtetéseket és állásfoglalásokat](#) is.

A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló, Párizsban 2005. év október hó 20. napján elfogadott UNESCO egyezmény kihirdetéséről szóló 2008. évi VI. törvény

2. cikk Vezérelvek

1. **Az emberi jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának elve** A kulturális sokszínűség csak úgy védhető és mozdítható elő, ha biztosítják az olyan emberi jogokat és alapvető szabadságokat, mint a vélemény, az információ és a kommunikáció

szabadsága, csakúgy, mint az egyének lehetősége a kulturális kifejezések megválasztására. Senki sem hivatkozhat ennek az Egyezménynek a rendelkezéseire az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában foglalt, vagy a nemzetközi jog által biztosított emberi jogok és alapvető szabadságok megsértésének vagy hatályuk korlátozásának céljával.

2. **A szuverenitás elve** Az államoknak, az Egyesült Nemzetek Alapokmányával és a nemzetközi jog alapelveivel összhangban, szuverén joguk van arra, hogy politikákat és intézkedéseket fogadjanak el annak érdekében, hogy **védjék és előmozdítsák kulturális kifejezések sokszínűségét a saját területükön.**

3. **Minden kultúra egyenlő méltóságának és tiszteletének elve** A kulturális kifejezések sokszínűségének védelme és előmozdítása feltételezi valamennyi kultúra egyenlő méltóságának és tiszteletének elismerését, beleértve a kisebbségekhez tartozó személyek és az őslakos népek kultúráját is.

4. **A nemzetközi szolidaritás és együttműködés elve** A nemzetközi együttműködésnek és szolidaritásnak arra kell irányulnia, hogy képessé tegye valamennyi országot, különösen a fejlődő országokat, hogy helyi, nemzeti és nemzetközi szinten létrehozzák és megerősítsék a kulturális kifejezésükhöz szükséges eszközeiket, beleértve kulturális iparágait, tekintet nélkül arra, hogy azok most jönnek létre, vagy már léteznek.

Az Európai Unió az **Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében** rögzítettek alapján az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartásának értékein alapul.

Ezen értékek tiszteletben tartásának biztosítása érdekében az EUSZ 7. cikke egy olyan **uniós mechanizmusról** rendelkezik, amelynek révén megállapítható és esetleg szankcionálható, hogy egy tagállam súlyosan és tartósan megsértette-e az uniós értékeket. **A mechanizmus aktiválására eddig csak Lengyelország és Magyarország tekintetében került először sor.**

Az **Unióra az Alapjogi Charta is kötelező**, és az Unió elkötelezett az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez való csatlakozás mellett. Miután egyes tagállamokban az uniós értékeket fenyegető veszélyek jelentek meg, az uniós intézmények megerősítik a demokrácia gyengülésének megakadályozására, valamint a demokrácia, a jogállamiság, az alapvető jogok, az egyenlőség és a kisebbségek Unió-szerte történő védelmére irányuló eszköztárukat.

Tekintettel arra, hogy a kormányzat kommunikációja, tényleges magatartása súlyosan és rendszerszinten sérti a fenti uniós jogi normákat és az EU célkitűzéseit, a nemzetközi és tagállami jogot, Budapest Főváros Önkormányzata köteles lett volna fellépni a jogsértésekkel szemben.

Tagyon, 2025. március 2.

Tisztelettel:

dr. Marczingós László